

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

УЧЕБНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ПО ФИЛОСОФИЯ

МОДУЛ 3 - КУЛТУРА НА МИСЛЕНЕТО

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА НА МОДУЛА

Програмата описва обучението в модул „Култура на мисленето”, като част от Профилираната подготовка по философия в 11 клас. Основна цел на модула е задълбочаването и надграждането на логическата и аргументативната култура на учениците и формирането на нагласи за използване на критическото и творческото мислене за себеизразяване, търсене и постигане на жизнен успех.

Учебното съдържание е структурирано в **две основни теми – Критическо мислене и аргументация и Творческо и диалогично мислене**. Продължава развиването на всички *основни познавателни и функционални компетентности*, посочени в УП по философия (ЗП), като в този модул специфичен приоритет имат анализът на конкретни казуси и дискуссионните и аргументативни умения. Учебното съдържание се разгръща от теория към практика в очакването учениците да прилагат знанията си за обосновано изразяване, водене на диалог, динамично и рационално осмислено поведение в ситуации на индивидуален и колективен избор.

Посоченият приоритет на овладяването на умения се проявява в съотношението между броя на часовете за нови знания и броя на часовете за практически дейности и упражнения (Таблица 2), както и във формите на оценяване (Таблица 3). Така формулираните цели на профилираното обучение по философия в 11 клас, модул „Култура на мисленето” изискват прилагането на интерактивни методи на преподаване, задачи за рационално и критично осмисляне на личния опит и последователно възлагане на разнообразни групови задания.

Теми	Очаквани резултати	Основни понятия
------	--------------------	-----------------

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ТЕМИ

1.Тема: Критическо мислене и аргументация

1.1. Аргументация и език	Знания: Познава социалните, езикови и мисловни аспекти на аргументацията.	критическа рационалност,
--------------------------	--	-----------------------------

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	<p>Разбира логическата структура на аргументите.</p> <p>Умения: Анализира структурата на прости и сложни аргументи. Открива и конструира правилни дефиниции. Умее да разпознава логически проблеми, свързани със значението на термините – двусмисленост, неяснота, евфемизъм, емотивно значение и др.</p> <p>Нагласи: Изгражда нагласа да се изразява аргументирано, точно и определено. Изгражда готовност да прилага критическото мислене при оценка на чужди и собствени позиции.</p>	<p>аргументация, език, аргумент, дефиниция</p>
1.2. Дедукция и индукция	<p>Знания: Познава спецификите на дедуктивните и индуктивните аргументи. Различава видовете категорични твърдения и логическите отношения между тях (логически квадрат). Познава видовете сложни твърдения и условията им за истинност.</p> <p>Умения: Конструира и оценява валидността на прости категорични силлогизми. Конструира и оценява валидността на аргументи, включващи сложни твърдения. Конструира и оценява достоверността на индуктивни аргументи и аргументи по аналогия.</p> <p>Нагласи: Осъзнава значението на логическия анализ и оценка за развитието на критическото мислене.</p>	<p>дедуктивен аргумент, индуктивен аргумент, категорично твърдение, логически съюзи, прост категоричен силлогизъм, тавтология, противоречие, синтетичен израз, аналогия, наблюдение, експеримент, хипотеза</p>
1.3. Логическа култура в дискусията	<p>Знания: Познава условията за възможност за водене на рационална дискусия. Различава стратегии за изграждане на доказателства и опровержения на тези.</p>	<p>аргументация, дискурс, практически аргумент, дискусия,</p>

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	<p>Умения: Намира и анализира релевантна на темата информация. Формулира собствени доказателства и опровержения. Използва реторически похвати и разпознава неформални грешки.</p> <p>Нагласи: Не приема теза без критическа проверка. Осъзнава ролята на дискусията за преодоляване на конфликти и постигане на съгласие. Проявява толерантност към мнението на другия</p>	комуникативен проблем, неформални грешки
2.Тема: Творческо и диалогично мислене		
2.1. Диалогичност на мисленето	<p>Знания: Познава исторически и съвременни форми на диалог (Сократов метод, сократически диалог, изследователска общност).</p> <p>Умения: Различава форми на дискурса в опита си (разговор, дискусия, диалог, аргументативен дискурс). Разбира и възпроизвежда коректно позицията на другия в дискурса. Умее да мисли от гледна точка на другия.</p> <p>Нагласи: Оценява значението на другия в диалогичния процес на изследване на истината.</p>	разговор, диалог, сократически диалог, рефлексия, саморефлексия, самокритика, разбиране, себепознаване

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

2.2. Креативност	<p>Знания: Разпознава препятствията пред познаващото и креативното мислене - мнение, предразсъдък, суеверие, самоувереност (Бейкън, Декарт, Кант). Познава правила и процедури за преодоляване на препятствия пред мисленето - подлагане на съмнение, рефлексия, диалектика, критика, лингвистичен анализ (Декарт, Кант, Хегел, Дюи, Витгенщайн). Познава стратегии и техники за творческо мислене (мисловен експеримент, ролеви игри, симулация и др.).</p> <p>Умения: Прилага различни стратегии и техники за креативност в проблемни ситуации.</p> <p>Нагласи: Демонстрира откритост на ума към нови факти и идеи.</p>	мнение, предразсъдък, суеверие, съмнение, размишление, рефлексия, критика, евристика, мисловен експеримент
------------------	--	--

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА

Модулът „Култура на мисленето” се изучава в 11 клас с хорариум 36 ч.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	до 14 часа	до 40 %
За упражнения и практически дейности	до 18 часа	50%
За контрол и оценка	до 4 часа	до 10%

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношение при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от работа в клас (участие в групови обсъждания и дискусии, практически задания и др.)	40 %
Текущи оценки от домашни работи	10 %
Оценки от работа по казус	30 %
Оценки от писмени работи	20 %

ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Предложените в Таблица 4 дейности дават възможност да се постигнат целите на модула „Култура на мисленето”, който се отличава с подчертана практическа насоченост и задълбочават усвояването на основните «преносими» познавателни и функционални компетентности, чието изучаване започва в задължителната подготовка по философия в 10 клас. Посочените дейности се осъществяват систематично през цялата учебна година според годишния план на учителя.

Таблица 4: Дейности в процеса на профилирано преподаване на философия в 11 клас, модул „Култура на мисленето”

Дейности	ключови компетентности	междупредметни връзки
В класната стая		
Анализ на философски и нефилософски (публицистични, литературни, научен и др.) текстове на български и чужди езици (според профила на училището)	общуване на роден език, общуване на чужди езици (според профила на училището)	български език и литература, чужди езици, природо-математически науки - умения за анализ на текст
Създаване на аналитичен философски текст	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности,	български език, чужди езици, природо-математически науки, история, география и икономика, ИТ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.04 „Подобряване на качеството на общото образование”

„За по-качествено образование“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Инвестира във вашето бъдеще

	умение за учене	- спазване на езиковата норма
Организиране на дискусии и дебати по философски, научни и обществено значими и важни за училищната общност проблеми	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности	български език, чужди езици, природо-математически науки, история, география и икономика, ИТ - спазване на езиковата норма
Анализ на казус	общуване на роден език, обществени и граждански компетентности, умение за учене	природни науки, история, ИТ, география и икономика
Изготвяне на публични презентации на индивидуални и групови изследователски задачи	общуване на роден и чужд език дигитална компетентност инициативност и предприемчивост умения за учене	- спазване на езиковите норми при изложението - използване на ИКТ при търсене на информация и оформяне на презентации - планиране и осъществяване на индивидуални и групови изследователски задачи, работа в екип
Извън класната стая		
Самостоятелни или групови проучвания в интернет по теми от програмата	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност обществени и граждански компетентности	- търсене и критична оценка на информация в интернет (на роден или чужди езици)
Създаване, поддържане и участие във виртуални диалогични пространства (блогове/уикита, форуми и др.)	общуване на роден и чужд език умения за учене дигитална компетентност обществени и граждански компетентности	критично и аргументирано заявяване на лична позиция активно използване на ИТ за публикуване в интернет

В този раздел се посочват примерни дейности, които могат да се реализират в класната стая, както и такива, които се реализират извън училище.

Тези дейности не са свързани само с конкретна тема, а имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности, постигането на които се посочва.